

CIRILOVA KNJIŽNICA

OBSEGA SLEDECE ZVEZKE:

1. Dr. Karl Capuder: **Naša država.** (Razprodano.)
2. Dr. Leopold Lenard: **Jugoslovanski Piemont.** Din 7.—
3. Dr. Leopold Lenard: **Slovenska žena v dobi narodnega preporoda.** Din 10.—
4. **Moj stric in moj župnik.** Din 4.—
5. G. J. Whyte Meloille: **Gladiatorji, I. del** Din 8.—
6. G. J. Whyte Meloille: **Gladiatorji, II. del** Din 10.—
7. H. G. Wells: **Zgodba o nevidnem človeku.** Din 7.—
8. B. Orczy: **Dušica, I. del** broš. Din 16.—, vezan Din 30.—, II. del broš. Din 25.—, vezan Din 40.—, III. del broš. Din 32.—, vezan Din 44.—
9. A. Conan Doyle: **V libijski puščavi.** Din 12.—
10. Arnold Bennett: **Živ pokopan.** Din 8.—
11. Illamo Camelli: **Izpovedi socialisti.** Din 16.—
12. E. R. Burroughs: **Džungla, I. del** Din 18.—, II. del Din 14.—
13. Elza Lešnik: **Šumi, šumi Drava . . .** Din 5.—
14. Matija Ljubša: **Slovenske gorice.** (Razprodano.)
15. Erckmann-Chatrion: **Zgodbe napoleonskega vojaka.** Din 12.—
16. Antonio Fogazzaro: **Mali svet naših očetov.** Din 28.
17. Anton Kosi: **Iz otroških ust.** Din 8.—
18. Dr. J. Jeraj: **Kadar rože cveto.** (Razprodano.)
19. J. F. Cooper: **Zadnji Mohikanec.** Din 11.—
20. Pavel Keller: **Dom.** Broš. Din 22.—, vezan Din 35.—
21. Gabriel Majcen: **Zgodovina Maribora.** Din 20.—
22. H. R. Savage: **Snubitev kneza Šamila.** (Še ni izšla.)
23. Kazimir Przerwa-Tetmajer: **Rokovnjači izpod Tatre in druge povesti.** Broš. Din 16.—, vezan Din 28.—
24. Arthur Sills: **Smrtna past.** Din 9.—
25. Anton Kosi: **Iz otroških ust, II. del** Din 16.—

Pevski zboril! Ali že imate Pevčevo pesmarico? V Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška in Aleksandrova cesta, jih dobite. Vsak snopič po Din 10.—.

Dražba lova.

Lovska pravica krajevne občine **Radranje** se da potom javne dražbe do 31. marca 1935 v zakup. Dražba se vrši v soboto, dne 22. septembra 1928 ob 9. uri predpoldne v prostorih sreskega poglavarja v Mariboru, desni breg, soš a štev. 8.

Sreski poglavar v Mariboru desni breg, 1127 dne 15. septembra 1928.

Dr. O. I.:

ČRNI KRIŽ PRI HRASTOVCU.

Zgodovinska povest.

Zadovoljen se je vračal, saj to, kar je hotel, je dosegel, sedaj ima župnika in Agato v svoji moči. Prav škodoželjno se je zasmel, ko je prišel domu, saj davno je že hrepenel po tem, da dobi zadoščenje; sedaj je prišla tudi prilika, da pove graščakinji vse, kar ve o njenem sinu in Agati. —

Koloman Šef je smatral za potrebno, izkoristiti dejanski položaj, kolikor se je dalo. Sestaviti je bilo prošnjo na škofa Martina Brennerja za dovoljenje zidanja nove cerkve. Toda zdelo se mu je bolj umestno, da ne piše on sam te prošnje, ampak kdo drugi, ki je temu tudi bolj vešč.

Pri tem mu je prišel na pomoč trški pisar Mihael Gale. Bil je doma dol nekje pri Ptujju, starši so imeli lepo posestvo, vsled česar so dali brihtnega sina v šole, da bi postal duhovnik. A Mihael, ki se je spočetka pridno učil, je dobival od matere na tihem preveč denarja, zato se je raje potikal po gostilnah in začel zanemarjati uk. Vsa svarila učitelja niso dosti zalegla, nekoč

MALA OZNANILA

Hlapec, pošten, dober, se sprejme na večjo kmetijo. Naslov v upravi lista. 1120

Viničarja s 3-4 delavnimi močmi sprejme Fric Glaser, Ruše. 1128

Viničar s 5 delavnimi močmi se sprejme. Vprašati v trgovini Maribor, Grajski trg 2. 1134

Viničarja z več delavnimi močmi išče A. Zencovich, Razvanje-Pivola, p. Hoča. 1136

Kmečke dekle, nad 30 let staro, razumno in odločno, ki razume in izvršuje vsa gospodinjstva opravila, se sprejme takoj kot gospodarica v župnišče v stalno službo. Prijave na upravo lista. 1121

Deklico 16 do 18 let, pridno in pošteno, sprejmem v službo, ki bi pomagala pri gospodinjstvu in prekaževalnici kot prodajalka in učenca ter mladega pomočnika začeti sprejme mesarija Franc Grobušek, Brežice. 1124

Kmečko dekle, vajeno hišnega in poljskega dela, ne pod 20 let staro, se sprejme v trgovsko hišo na deželi. Prednost ima taka, ki je v boljši hiši že služila. Ponudbe pod »dobra plača« na upravo lista. 1119

Lepo posestvo, 11 oralov, 10 minut od glavne ceste, se proda. Cena 100.000 D. Več pove Matija Pekljar, gostilna, Sv. Jakob v Sl. gor. 1125

V Vojniku, par korakov od cerkve, se takoj pocieni proda eno malo posestvo. Več se izve pri lastniku Juriju Hribar, Lisce 47, pošta Celje. 1137

Večje posestvo kupim. — Ponudbe na upravo lista pod šifro »Vdovec«. 1139

Kuharica, ki ima veselje do gospodarstva, išče mesta v župnišče. Naslov v upravi lista. 1146

Vinograd pri Mariboru z bogato bratvo, veliko gospodarsko hišo s pohištvom, se proda za 250.000 D. Posredovalnica Rapid, Maribor, Gosposka 28. 1148

Pridno, močno in pošteno dekle za vse se sprejme v Dešnem, župnija Makoproti dobri plači s 1. okt. v pekarni Pisanec, Maribor, Koroška cesta 11. 1129

Hrastelj - Gornja Radgona

Nova trgovina, v hiši bivše Gospodarske zadrage, v Gornji Radgoni,

JOŽA HRASTELJ

je otvorjena! V njej najbolje kupite vse, kar potrebujete, posebno manufakturo in špecerijo. Prepričajte se in pridite v trgovino 1141

Hrastelj - Gornja Radgona

Jožef Farkaš

TRGOVEC SV. JURIJ OB ŠČAVNICI

priporoča slavnemu občinstvu svoje najnovjše, dobro sortirano jesensko in zimsko blago, barhentov, flanelov, štofa, sukna, sviterjev, pletene robce, posteljne, konjske odevje itd. Cene jako nizke! Postrežba solidna! Prepričajte! — Za množične obiske se priporoča trgovina. 1145

se je celo stebel v neki pivnici in bil nekaj dni zaprt. Ker je bilo videti, da ni misliti na poboljšanje, je bil izključen iz šole. Dokler so starši še živeli, je še shajal, a po njih smrti si je moral iskati sam svoj zaslužek.

Ker je znal dobro pisati in brati, je našel še vedno vire, da je mogel shajati. Poznejša leta so ga izučila, da ni bil več tako lahkomisljen je bil pisar v tem in onem trgu, nazadnje je prišel v Šent Lenart, kjer se je tudi oženil z Nežo Sporer, hčerjo tržana Tomaža Sporer. Ker s svojo malo plačo ni mogel lahko shajati, je pisal za različne osebe, ki niso bile pismene, zato pa je dobival raznovrstne datjave, bodisi v denarju, bodisi v živilih.

Do njega se je obrnil tedaj Koloman Šef ter mu razložil vse, kar bi se naj poročalo. Ker je bil Gale s svojo ženo pristaš luteranske vere, je sestavil tem rajši prošnjo in navedel med drugim vseh trinajst čudežev, ki so se že zgodili na tem kraju. Prošnja je bila tedaj sestavljena čisto po želji Kolomana Šefa. Šlo pa je za to, da dobi tudi potrebne podpise od vplivnejših oseb. Zato se je zopet podal k oskrbnikom graščin Velika Nedelja, Cmurek, Negova, Maribor, Polhaimb, Winterfeld, Biltovž, Stubenberg in Borel, ki bi se

Konserviranje sadja

ni umetnost, če znaš! Zato si kupi to knjigo v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Knjiga stane Din 15.—

Pletene veste

iz lepe in trpežne volne: za ženske 75 Din, za moške 95 Din, 85 cm dolge jopice 135 Din, veste rozaste s svilo 100 Din, bluže za zvezati 55 Din, debeli topli leibi 80 Din, kakor vse druge pletenine kupite najceneje v pletarni M. Vezjak, Maribor, Ve trinjska ulica 17. 1025

Sode vseh velikosti ima vedno v zalogi po najnižjih cenah Fran Repič, sodarsko podjetje, Ljubljana, Trnovo. — Pomočnike sprejme v stalno delo. 991

Dva sode, skoraj nova, 2100 in 2300 l, prodam. J. Krajnc, Ptuj, Ljutomerska cesta 18. 1122

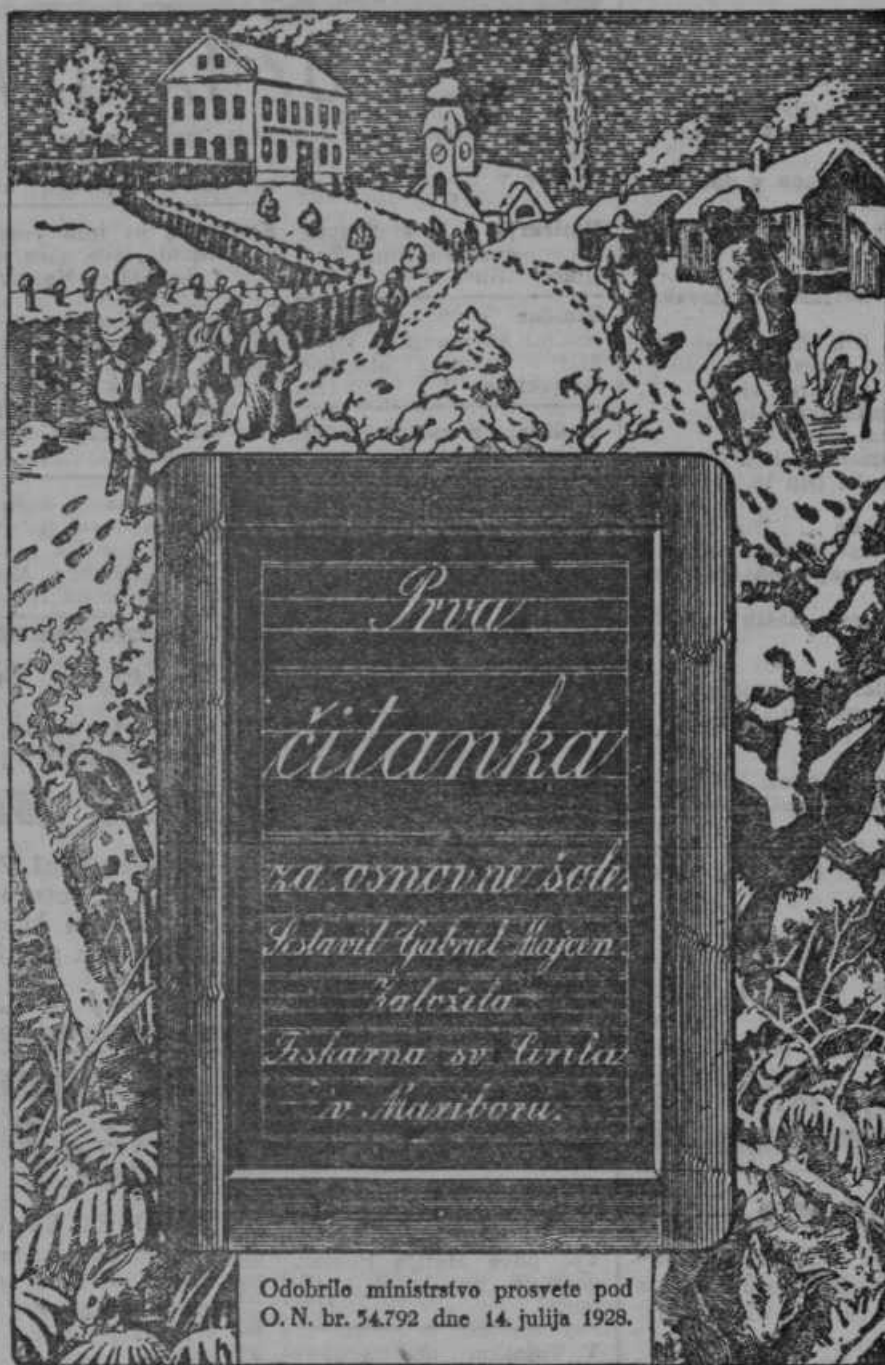
Vinski sodi se prodajo po ugodni ceni. Vprašati v »Vinski kleti«, Maribor, Vetrinjska ulica 9.

Vinske sode prodaja F. Gnilšek, trgovec z vinom, Maribor, Razlagova ulica 25. 1135

Hrastove prage (švelarje) normalne kakor tudi vsake vrste trdi les: hrast, javor, črešnjo, lipo, jesen, hruško, oreh kupuje stalno ter prosi ponudbe na Rudolf Dergan, trgovec v Laškem. Kupi tudi kak hrastov ali bukov gozd v bližini železnice. 1081

Ovčjo volno

cunje, staro železo, baker, medenino, svinec, cink, papir, glaževino, kosti in krojaške odpadke kupim in plačam najbolje. A. Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. Iščem stalne nabiralce in nakupovalce. 566

Naslovna stran „PRVE ČITANKE“, ki je letos izšla v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. To čitanko vsem šolam toplo priporočajo nam nasprotni listi, češ da je — klerikalno delo!

Jetika

se ozdravi, pri znanem zdravniku dr. Pečniku, — gora! — gozdil! — gozdni zavod Sečovo, pošta Rogaska Slatina. 1132

Kompletan studenec z vevi in vsemi pritliklinami se proda. Naslov pove uprava lista. 1130

Obiralca hmelja, ki je 4. septembra zgubila na kolidvoru v Celju svoj zaslužek, naj se javi župnemu uradu Sv. Marka niže Ptuja. 1138

Zgubila se je srebrna ura z verižico na cesti od Ptuja do ptujske pristave. Pošten najditelj se naproša, da jo odda v župnišču Sv. Bolfank v Slov. gor., proti nagradi. 1117

Dobro ohranjene moške in ženske obleke na prodaj. Maribor, Vrazova ul. 9 III, vrata 8. 1118

Dva konja proda Delavska pekarna v Mariboru, Tržaška c. 36—38. 1133

Lovski paznik (logar ali Förster) išče službo za takoj. Naslov v upravi lista. 1116

Majer zanesljiv, s 4 delavskimi močmi iz okolice, se sprejme pri Mariji Linger, Maribor, Koroščkova ulica 32. 1104

Majer s šestimi delavnimi osebami nad 14 let, se sprejme na lepo posestvo v Selnici ob Dravi. Prednost ima oni, ki se razume na hmeljarstvo. Ponudbe na: Mira Penič v Maribor, Vetrinjska ulica št. 9. 1131

Strugarski pomočnik, vojaščine prost, deloma izvežban tudi v mizartsvu, se sprejme takoj v službo. Ponudbe pod »Strugar« na upravo lista pod števil. 1128

naj podpisali kot priče za resničnost čudežev, ki so se zgodili, kar so ti tudi storili.

Nazadnje je prišel Šef k oskrbniku Mihaelu Trenak v Hraštovec.

Le-temu je prišel prosilec ravno prav. Na ta način je zvedel vse podrobnosti celega večera in kdo se je udeležil shoda od tržanov.

Trenak se dela prav začudenega, ko sliši tudi ime Nürnberger in njegove hčere Agate.

»Meni se zdi,« meni Trenak navidezno malomarno, »da sta prišla ta dva samo iz radovednosti, ko sta vendar prepričana katoličana.«

»O milostljivi gospod, mislim, da sta prišla v prav resnem namenu, kajti prinesla sta večjo svoto denarja, katero sta izročila meni, tudi je obljubil gospod, da bo še tudi drugače podpiral, kedar se začne z zidanjem cerkve.«

»Tako, tako,« mrmra Trenak nekako zadovoljno, srca pa je polno veselja ob tem poročilu, zato se tudi nič dalje ne obotavlja, da podpiše prošnjo, katero predloži Šef. Saj si je mislil, storilo se bo že vse, da se prošnji ne ugoditi.

Koloman Šef je odšel ves srečen iz Hraštovca, kajti prepričan je bil, da se mora prošnji ugoditi, ki je podprta s podpisi tako uglednih oseb.

Ker je imel trški pisar ravno opravke v Gradcu, mu je izročil Šef prošnjo, da jo je predložil sekovskemu škofu Martinu Brenner.

To je bilo začetkom meseca novembra leta 1599.

A tudi nasprotniki skakaške sekte niso držali križem rok. Še isti večer se je zvedelo vse, kar se je zgodilo v kapelici. Posebno to, da se je udeležil shoda tudi župnik iz Šent Lenarta, je razburilo vse strogo verne tržane.

Katarina Nürnberger je bila kakor iz sebe in tisto noč ni mogla zatisniti oči.

»Zdaj vidiš,« je rekla svojemu možu, ko se je že spravljala k počitku, »kakšen protestant je naš župnik. To vendar presega vse meje, da se še katoliški župnik udeleži norčije take prismsuknjene družbe in trpi, da pridiguje Šef svoje prismsodarije in celo roti kozla, meneč, da je sam peklenšček. In tvoj svak, no, saj sem si vedno mislila, da je prikrit luteranec, zdaj je pokazal svojo barvo, le čakaj — in tista bledolična njegova hčerka, kako zavija drugače oči in se dela sveto, tu se pa klati okoli po noči in vmešava med to babjeverno druhal. Kaj je to drugega, kakor nekaj prismojencev, ki izrabljajo lahkovernost ljudi in jim kradejo denar in blago, le po-

»Smeh in jok — naših otrok!«

Berite knjigo »Iz otroških ust« I. del Din 8-50, II. del Din 16- —. Kupite jo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Porota.

Mariborska porota.

Dve in pol leti težke ječe radi goljufije. Anton Trpin iz Polane je dvignil dne 7. junija t. l. pri mariborski Mestni hranilnici 10.000 Din na ta način, da se je izdajal pod imenom svojega strica Jakoba Trpina. Dne 30. junija t. l. je izposloval skupno z Ivanom Mejavškom in z neko žensko pri Posojilnici v Mariboru posojilo na 40.000 Din. Pri tem posojilo je nastopal Trpin kot priča pod imenom posestnika Josipa Pristanik. Za sodelovanje pri tej zadnji goljufiji je prejel Trpin od Mejavška 7000 Din nagrade. Za dokazane goljufije je prejel Anton Trpin zgorajno kazen.

Oprostitev radi obdolžitve uboja. V nedeljo, dne 8. julija t. l., je bila polna mariborska grajska klet raznih pivcev ter gostov. Po precej zavzitem alkoholu so se veseljaki zasukali tudi na ples. V enem oddelku grajske kleti je bil tudi oče številne družine Karol Kebrič, ki je ob prostih dnevih drugim v zabavo igral harmoniko. Med plesalci je prišlo do prepira in dejanskega spopada. Kebrič je nehal z igranjem in začel miriti pretepače. Med onimi, ki so bili zapleteni v ruvanje, je bil tudi pekovski pomočnik Rudolf Štelcer. Po obtožnici ni bil zadovoljen s pomirjevalnim nastopom Kebriča, ampak je po izpovedi glavne pričë Alojzije Kebričeve, pokojnikove hčerke, obtožen Rudolf Štelcer zgrabil Kebriča z levo roko za vrat, ga sunil k točilni mizi, istočasno pa z desno roko zabodel z nožem ubogega Kebriča kar naravnost v srce. Kebrič se je malo opotekel, nato pa se je zgrudil na tla. Obdolženec je nato izginil iz kleti, vpljoč v razburjenosti: »Sedaj pa bežim!« Za razravo proti Štelcerju je vladalo med Mariborčani zelo veliko zanimanje. Razpravna dvorana je bila popolnoma polna. Med poslušalci je bilo mnogo sorodnikov pokojne-

ga Kebriča, med njimi pokojnikova vdova, ki je med razpravo večkrat glasno zahtela. Štelcer, rojen Dunajčan, se je pri obravnavi posluževal nemškega jezika in je odločno tajil, da bi bil zaklal družinskega očeta Kebriča. Na podlagi glasovanja porotnikov je bil Kebrič tudi oproščen.

Goljufija pred poroto. Radi goljufije so se zagovarjali: posestniški sin Anton Vedlin iz Ptujске gore, Karol Vedlin iz Ptujске gore, Franc Vedlin od istotam in zasebni nameščeneč Valentin Bezjak iz Kuzovca. Imenovani so od marca do oktobra 1927 prodajali po mariborski oblasti obveznice drž. loterijske rente na obroke. Pri tem so imeli v smislu dogovora sprejemati na račun kupnine samo prvi obrok, ki so si ga kot nagrado za svoje delo lahko pridržali za sebe. Ostala kupnina za prodane srečke pa bi se morala odplačevati v 18 enakih obrokih neposredno pri zavodu. V tem oziru so imeli vsi štirje točna navodila, kako naj pri prodaji srečk postopajo. Vsaki stranki bi morali namreč pri prodaji srečk izročiti prospekt z odrezkom; odrezek (to je naročilni list) pa s podpisom stranke bi morala dobiti banka, ki bi potem položnice za odplačevanje obrokov lahko poslala posameznim strankam. Obdolženi so strankam sicer izročali prospekte, toda brez vsakega pojasnila, tako da so ljudje smatrali prospekt že za srečko, oziroma potrdilo za denarne zneske, ki so jih obdolžencem izročili. Pri tem pa so izvažljali od posameznih strank čim večje svote denarja, prepričujoč jih, da jim lahko izplačajo takoj kupnino za srečke v celoti, da se vplačani zneski za srečke lahko dvignejo pri banki, da bodo denar naložili v banko po 12—12½% obresti in da bodo na račun obresti dobili brezplačne srečke itd. Razen tega pa so še kupovali srebrni in zlati denar, toda le proti obljubi, da bodo odgovarjajoče zneske poslali po pošti. Seveda so ljudje na to zastoj čakali. Na tak način je golju-

fom nasedlo vse polno strank. Anton Vedlin je bil obsojen na 3 leta, Karol edlin na 14 mesecev in Anton Bezjak na 3 mesece ječe.

S te mje bilo jesensko zasedanje v Mariboru zaključeno.

Celjska porota.

Goljufija. Viktor Petrovič, 27letni ključavničarski pomočnik iz Gradišča pri Ptujju in 21letna Adela Mostar iz Dvora pri Novem mestu sta obdolžena, da sta izvabila iz ljudi na kmetih z goljufivimi srečkami večje svote denarja. V Sloveniji sta oškodovala 21 oseb za 14.683 Din, v Avstriji 40 oseb za 15.000 Din. Petroviča so obsodili na pet let težke ječe in na prisilno delavnico, Adela Mostar je bila oproščena.

Šest let so mu prisodili, ker je kradel iz navade. Florijan Fluks iz Dobja pri Planini je že bil večkrat pred kaznovan in se je udal zadnji čas izmikanju kot življenskemu poklicu. Dne 22. aprila t. l. je odsedel eno leto ječe radi tega, ker je kradel in kmalu po prestani kazni je zabredel zopet v nepoštenost, tatvine, vlome. Obtožnica dolži Fluksa predvsem treh tatvin: Dne 25. maja 1928 je vlomil v stanovanje Mihaela Lončarja v Ravnem (Dobje) ter mu odnesel raznih stvari v skupni vrednosti 472 Din. Denarja je našel le tri kovače, ki jih je seveda tudi odnesel. Boljši plen je napravil dne 9. junija 1928, ko je vlomil v hišo Andreja Mraza v kalobški občini. Iz hiše je vzel razno obleko, poleg tega pa še britev, žensko srebrno uro, žepni nož, vžigalnik, usnjato denarnico, žepno ogledalo, 5 srebrnih kron in 4 kovače. Vse skupaj je bilo vredno 1443 Din. Naravnost obogatil se je pa Fluks pri vlovu v stanovanje Josipa in Frančiške Tovornik v Dobju. Poleg denarnice je tu odnesel še 6500 Din gotovine in 2 hranilni knjižici, eno z naložbo krog 12.600 Din, drugo z naložbo 3500 Din. Obdolženec je tatvine priznal in porota mu je prisodila zgorajno kazen.

glej ga Šefa, kakšen je bil prej, suh kakor komar, da bi ga lahko veter odnesel, če je šel iz Šent Lenarta po vrhu proti Radehovi, poglej ga sedaj, pital je kakor kakšen vol. Seve, če je pojedel vse, kar so mu nanosili lahkoverni neumneži od vseh strani, tako je že prijetno biti vodja kake družbe, ko ni treba nič delati, ampak imeti samo ljudi za norce.«

Taka ploha se je vsula naenkrat iz ust svete jeze polne Katarine, mož Caharija pa je mirno poslušal v postelji, kdaj bo konec.

Ko se je blaga zakonska polovica malo odahnila, je povzela zopet besedo:

»Da mi jutri takoj popišeš vse te norčije ter jih sporočiš admontskemu opatu Janezu, da ukrene vse potrebno pri škofu Martinu, da je teh neumnosti nekrat konec!«

Caharija Nürnberger je uvidel, da se dalje ne more protiviti svoji ženi in je dal popisati celi dogodek, katerega resničnost so potrdili možje, ki so bili iz Šent Lenarta navzoči iz same radovednosti, drugače se pa nikakor niso strinjali s početjem skakačev in tedaj tudi obsojali, da se družijo s temi zaslepljenci župnik Morenus.

Tako na dolgo in široko popisani in po pričah potrjeni dogodek je zanesel Caharija Nürn-

berger osebno v Jarenino ter listino izročil župniku Andreju Niger ter mu še vse enkrat ustmeno razložil. Tako mu je namreč naročila pred odhodom njegova žena: Le povej gospodu v Jarenini, kakšno garjevo ovco je umestil v naši župniji, ne bo trajalo dolgo, pa bo napravil naš župnik iz naše cerkve lutrovski tempelj in plesal v njem s svojimi skakači, le nič ne pozabi! pa tudi tega napihnjenege trškega sodnika pošteno okrači, saj veš zakaj!

Jareninski župnik se ni malo začudil, ko je vse to poslušal ter čital. Sestavil je takoj drugi dan obširno poročilo ter ga poslal patronu šentlenartske cerkve opatu Janezu v Admont s prošnjo, da predloži celi popis višjemu pastirju v Gradcu v presojevanje in odredbo potrebnih ukrepov.

Katarina Nürnberger pa je posebno slavila tisti dan, dekla Uršika je morala stopiti večkrat v klet po okrepčilno pijačo, ker gospodinja je mučila danes posebna žeja, dokler se ni sklonila pod težo zavžitih dobrot njena glava na mizo in sladko zaspala.

*

Sadje v gospodinjstvu!

Sadje najbolj zdrava hrana! Gospodinje in dekleta, kupite v Tiskarni sv. Cirila. Knjižica stane 24 — Din.